

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 228.823 van 21 oktober 2014
in de zaak A. 206.670/X-15.242.**

In zake : de NV ISMAPA
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Els Empereur en Ive Van Giel
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Brusselstraat 59/5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de GEMEENTE SCHILDE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Ciska Servais
 kantoor houdend te 2600 Antwerpen
 Roderveldlaan 3
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de PROVINCIE ANTWERPEN

Tussenkommende partijen :

1. Carolus BRENNINCKMEIJER
2. Marc GEMOETS
3. Ludo VERSTRAETE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Yves Loix
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Mechelsesteenweg 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 15 oktober 2012, strekt tot de
nietigverklaring van :
 - a. het besluit van de gemeenteraad van Schilde van 21 mei 2012 houdende
definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
“Jachthoornlaan”, en

- b. het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 12 juli 2012 houdende goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Jachthoornlaan” van de gemeente Schilde.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partijen hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomsten zijn toegestaan bij beschikking van 19 december 2012.

Auditeur Wouter De Cock heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partijen en de tussenkomende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 september 2014.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ive Giel, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Philippe Van Wesemael, die *loco* advocaat Ciska Servais verschijnt voor de eerste verwerende partij, juriste Laura Valgaeren, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, en advocaat Shauna De Leener, die *loco* advocaat Yves Loix verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Auditeur Wouter De Cock heeft een advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekende partij is eigenaar van een aantal gronden gelegen aan de Jachthoornlaan te Schilde. Een gedeelte van deze gronden is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan Antwerpen gelegen in woonpark.

4. Het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: gemeentelijk RUP) heeft tot doel het woonparkgebied aan de Jachthoornlaan te reserveren voor ontwikkeling op lange termijn als compensatiegebied voor de ontwikkeling van woonuitbreidingsgebieden. In de toelichtingsnota bij het bestreden gemeentelijk RUP wordt dienaangaande onder meer verwezen naar het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (hierna: GRS) van de gemeente Schilde.

5. In het richtinggevend gedeelte van het GRS wordt met betrekking tot de verhouding tussen woonbehoefte en woonaanbod het volgende gesteld:

“Puur theoretisch betekent dit dat de verschillende woonuitbreidingsgebieden (nog vrije gebieden) NIET zullen moeten worden aangesneden om de natuurlijke aangroei van de inwoners van Schilde op te vangen.

Echter zit de gemeente Schilde met een tekort van ongeveer 670 sociale woningen (sociale woonprojecten en woningbouw) om de algemene richtlijn van 10% van het totale aantal woningen van de gemeente te halen. Binnen het huidige woongebied is het, wegens plaatsgebrek (in woongebied), de hoge grondprijs, de slechte ruimtelijke inplanting (binnengebieden in woonparken situeren zich ver van de kernen) onmogelijk om deze woningen te realiseren, m.a.w. zullen de woonuitbreidingsgebieden WEL (enkele woonuitbreidingsgebieden wel goede ruimtelijke inplanting) voor sociale woonprojecten en woningbouw ter beschikking moeten staan. Om deze gronden te kunnen aansnijden zal er wel gecompenseerd moeten worden.”

Het richtinggevend gedeelte van het GRS schrijft voor dat indien woonuitbreidingsgebieden worden aangesneden minstens een gelijkaardige oppervlakte woongebied of woonpark dient te worden “bevroren”:

“Een ‘bevroren’ gebied kan opnieuw ontwikkelbaar gemaakt worden mits gemotiveerd op basis van een nieuw conform verklaarde woningprogrammatie bij een – eventueel gedeeltelijke – herziening van het GRS Schilde of bij de opmaak van een gemeentelijk RUP na de planperiode 01/01/08.”

Het richtinggevend gedeelte geeft verder aan dat er nood is aan 12,5 ha te bevroren compensatiegebied. Het gebied “Hof ter Linden” wordt aangeduid als een gebied waarvan 6,4 ha oppervlakte kan worden bevroren, in functie van de ontwikkeling van de woonuitbreidingsgebieden Moerhoflaan en Moerstraat.

In het bindend gedeelte van het GRS wordt, onder de vorm van een “Prioriteitenlijst (aan te vatten actiepunten tegen 2007)”, melding gemaakt van het aspect “Opstellen van compensatiedossiers”. Daarbij wordt als bijhorend actiepunt vermeld: “Compensatiedossier WUGen Moerhoflaan – Moerstraat – te bevroren binnengebieden Waterstraat 1 – Schildestrand – Hof Ter Linden”.

6. Het bestreden gemeentelijk RUP heeft betrekking op het in het GRS genoemde compensatiegebied “Hof ter Linden”.

Het plangebied Jachthoornlaan bevindt zich ten zuidoosten van de woonkern van 's Gravenwezel, deelgemeente van Schilde. Het plangebied sluit in het zuiden en het westen aan bij het bosgebied rondom het kasteeldomein “Hof ter Linden” en is eveneens bebost. In het noorden en het oosten leunt het plangebied aan tegen de tuinen van de woningen langs de Eekhoornlaan en de Buizerdlaan.

7. Op 24 maart 2009 wordt bij de dienst Mer een screeningsdossier ingediend. Op 22 april 2009 beslist de dienst Mer dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

8. Op 22 april 2009 wordt een plenaire vergadering gehouden over het voorontwerp van gemeentelijk RUP “sociale woningen reservering deelgebied RUP Jachthoornlaan”.

9. Op 18 mei 2009 stelt de gemeenteraad van de gemeente Schilde het ontwerp van gemeentelijk RUP “sociale woningen reservering deelgebied RUP Jachthoornlaan” voorlopig vast.

Wegens verval van het voormelde ontwerp, stelt de gemeenteraad op 17 oktober 2011 het ontwerp van gemeentelijk RUP “Jachthoornlaan” voorlopig vast.

10. Met betrekking tot het ontwerp van gemeentelijk RUP “Jachthoornlaan” wordt een openbaar onderzoek georganiseerd van 21 november 2011 tot en met 20 januari 2012. Er wordt één bezwaarschrift ingediend, namelijk door de verzoekende partij, en één “steunbetuiging”, ondertekend door 6.255 personen.

11. De gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (hierna: Gecoro) brengt op 8 maart 2012 advies uit.

12. Met een brief van 19 april 2012 deelt de dienst Mer aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde het volgende mee:

“Met uw brief van 10 februari 2012, ontvangen op 29 maart 2012, stelt u de vraag naar de geldigheid van onze beslissing inzake de screening voor het RUP Jachthoornlaan (OHPL0177).

Deze beslissing werd genomen vóór het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 en de naar aanleiding daarvan verschenen omzendbrief. In het screeningsdossier wordt gemotiveerd dat het RUP in aanmerking komt voor een onderzoek tot milieueffectrapportage aangezien het niet het kader vormt voor de toekenning van vergunningen voor projecten van bijlage I of II van het project-m.e.r.-besluit. Er wordt niet expliciet gemotiveerd dat het RUP een klein gebied op lokaal niveau betreft en mede hierdoor in aanmerking komt voor een onderzoek tot milieueffectrapportage. In de toenmalige juridische context, volstond de in

het dossier opgenomen motivering voor de initiatiefnemer van een plan om aan te nemen dat geen plan-MER van rechtswege vereist was.

Het screeningsdossier bevat de nodige informatie omtrent de ligging en de grootte van het plangebied en de doelstellingen en de reikwijdte van het plan waardoor het voor onze dienst duidelijk is dat het RUP een klein gebied gelegen binnen de gemeente betreft dat functioneert binnen de gemeente. Wij kunnen dan ook bevestigen dat het RUP een klein gebied op lokaal niveau betreft en in elk geval in aanmerking komt om door middel van een screening aan te tonen dat geen aanzienlijke milieueffecten mogelijk zijn. Het feit dat dit niet in deze bewoordingen is opgenomen in het screeningsdossier is niet van aard om onze beslissing inzake plan-MER-plicht te herzien.”

13. Bij het eerste bestreden besluit van 21 mei 2012 stelt de gemeenteraad van de gemeente Schilde het gemeentelijk RUP “Jachthoornlaan” definitief vast.

14. Bij het tweede bestreden besluit van 12 juli 2012 keurt de deputatie van de provincieraad van Antwerpen het gemeentelijk RUP “Jachthoornlaan” goed.

Van de voormelde beslissing wordt melding gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 7 september 2012.

IV. Belang

Standpunt van de partijen

15. In het verzoekschrift zet de verzoekende partij uiteen dat het bestreden gemeentelijk RUP de gewestplanbestemming van haar gronden in ongunstige zin wijzigt vermits de gronden voor onbepaalde duur niet meer kunnen worden ontwikkeld voor residentiële woningbouw.

16. Zowel de eerste als de tweede verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partij bij de vordering.

De eerste verwerende partij stelt vast dat de opgeworpen middelen in essentie betrekking hebben op het feit dat de functie wonen op de percelen van de verzoekende partij niet onmiddellijk kan worden gerealiseerd. Volgens de eerste verwerende partij is het beroep dan ook enkel en alleen gericht tegen een weigering in hoofde van de verwerende partijen om gebruik te maken van een louter facultatieve bevoegdheid. De eerste verwerende partij merkt op dat het bestreden plan de rechtssituatie van de verzoekende partij niet wijzigt, aangezien de gronden nog steeds, net zoals onder gelding van het gewestplan, de gebiedsaanduiding wonen hebben.

De tweede verwerende partij werpt op dat de verzoekende partij de eigendom van de betrokken gronden verwierf op een moment dat die laatste op de hoogte was van de bestemmingswijziging van de gronden, gelet op de bepalingen in het GRS over de bevrozing van het binnengebied “Hof ter Linden” en op het gegeven dat één van de oprichters van de verzoekende partij een bezwaar indiende tijdens het openbaar onderzoek naar aanleiding van de vaststelling van het GRS.

Beoordeling

17. Het wordt niet betwist dat de verzoekende partij eigenaar is van enkele percelen binnen het plangebied waarvan de woonbestemming wordt “bevroren”, zodat de realisatie ervan pas mogelijk is nadat de behoefte daartoe is aangetoond. Het bestreden gemeentelijk RUP wijzigt dus de rechtstoestand van de eigendom van de verzoekende partij, die hierdoor alleen al in beginsel doet blijken van het rechtens vereiste belang. Van het voornoemde beginsel kan op grond van wat de verwerende partijen aanvoeren niet worden afgeweken. Het is niet aan de verwerende partijen om uit te maken of de wijziging al dan niet nadeliger is voor de verzoekende partij ten opzichte van de bestaande toestand. Ook de omstandigheid dat de verzoekende partij op het ogenblik dat zij de gronden verwierf, op basis van het GRS wist of kon weten dat de bestemming zou worden “bevroren” doet niets aan haar belang af.

De excepties worden verworpen.

V. Onderzoek van de middelen

A. Tiende middel

Standpunt van de partijen

18. De verzoekende partij leidt een tiende middel af uit “de schending van art. 2.2.2, 3°, 2.2.13 en 2.2.14, § 8 VCRO, art. 49 van het Decreet van 18 mei 1999 houdende de Organisatie van de Ruimtelijke Ordening en de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel”.

De verzoekende partij zet uiteen dat uit de ingeroepen bepalingen volgt dat na het verval van een ontwerp van RUP, de procedure volledig moet worden hernomen, met inbegrip van de plenaire vergadering, alsook dat in het RUP rekening moet worden gehouden met de juiste actuele bestaande feitelijke en juridische toestand. Dit is *in casu* niet gebeurd. Het op 18 mei 2009 voorlopig vastgestelde en vervallen ontwerp van RUP werd op 17 oktober 2011 opnieuw vastgesteld, zonder nieuwe plenaire vergadering en nieuwe beslissing van de dienst Mer. De adviezen en de plenaire vergadering van 2009 werden ten onrechte “gerecycleerd”. Volgens de verzoekende partij drong een herneming *ab initio* zich *in casu* des te meer op, “gelet op [de] fundamenteel gewijzigde feitelijke, juridische en planologische omstandigheden”. In dit verband wijst de verzoekende partij onder meer op de brief van de dienst Mer van 19 april 2012, die niet ter beschikking was tijdens het openbaar onderzoek. Daarnaast verwijst ze naar het goedgekeurde RUP “Kasteelpark”, “waarin in een woonpark[...], niet ver van de gronden van verzoekster, wordt voorzien in een ontwikkeling van maar liefst 19 woningen, zonder dat er afdoende ruimtelijke motieven zijn om voor het woonpark[...] in het voor de Raad van State aangevochten RUP ‘Kasteelpark’ in een dergelijke ontwikkeling te voorzien en voor de gronden van verzoekster in een bevrozing te voorzien”. Volgens de verzoekende partij vormt dit een fundamenteel nieuw gegeven, waarmee de

adviesinstanties rekening dienden te houden. De adviezen en de plenaire vergadering van 2009 zijn volgens de verzoekende partij gebaseerd op “achterhaald essentiële feitelijke, juridische en planologische gegevens”. Voorts wijst de verzoekende partij erop dat “in de vorige procedure” door de tweede verwerende partij fundamentele bezwaren werden geuit over de vereiste koppeling tussen het bestreden RUP en de RUP’s Moerhoflaan en Moerstraat, die in het bestreden RUP worden verworpen. Het is van belang dat de plenaire vergadering zich hierover ook uitspreekt.

19. De eerste verwerende partij erkent in haar memorie van antwoord dat het bij besluit van 18 mei 2009 voorlopig vastgestelde ontwerp van RUP was vervallen. Het middel berust evenwel op een verkeerde interpretatie van artikel 2.2.14, § 8, VCRO. Dit artikel schrijft niet voor dat in dat geval de procedure tot opmaak van het RUP *ab initio* moet worden hernomen. Conform dit artikel vervalt immers enkel het ontwerp van RUP, doch niet het voorontwerp. Er diende dus geen nieuwe plenaire vergadering te worden georganiseerd.

20. De tweede verwerende partij voert een gelijkaardig verweer als de eerste verwerende partij en voegt daar nog aan toe dat, volgens rechtspraak van de Raad van State, de organisatie van een plenaire vergadering geen substantiële, op straffe van nietigheid voorgeschreven pleegvorm uitmaakt, maar een vorm van concertatie die uitsluitend is opgelegd om de goede werking van het bestuur te organiseren.

21. In haar memorie van wederantwoord herhaalt de verzoekende partij in wezen wat reeds in het verzoekschrift werd uiteengezet.

22. In de laatste memorie voegt de verzoekende partij nog toe dat het belang van de plenaire vergadering niet mag worden onderschat. Deze vergadering draagt er onder meer toe bij om het ruimtelijk beleid optimaal te laten functioneren. De bezwaren, suggesties en opmerkingen die hierbij geuit worden, kunnen aanleiding geven tot wijzigingen van het ontwerp of nader onderzoek. *In casu* werd meer dan 2 jaar gewacht alvorens opnieuw een ontwerp

werd vastgesteld. Over een periode van 2 jaar kan niet zonder meer worden voorgehouden dat er zich geen wijzigingen in het ruimtelijk landschap hebben voorgedaan. Minstens diende aan de betreffende instanties de mogelijkheid te worden geboden om eventuele wijzigingen kenbaar te maken. Volgens de verzoekende partij is er *in casu* wel degelijk sprake van gewijzigde omstandigheden. Zo haalt ze aan dat de woonbehoeftestudie 2000-2007 achterhaald is door een nieuwe woonbehoeftestudie, dat de Mer-regelgeving is gewijzigd en dat sindsdien het RUP “Kasteelpark” werd vastgesteld en goedgekeurd.

Beoordeling

23. Artikel 2.2.14, § 8, VCRO bepaalt dat het ontwerp van gemeentelijk RUP vervalt indien het gemeentelijk RUP niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, gesteld in artikel 2.2.14, § 6, VCRO.

24. Het wordt niet betwist dat het ontwerp van gemeentelijk RUP zoals voorlopig vastgesteld bij gemeenteraadsbesluit van 18 mei 2009, ingevolge artikel 2.2.14, § 8, VCRO was vervallen en dat het voormelde ontwerp van gemeentelijk RUP bij gemeenteraadsbesluit van 17 oktober 2011 opnieuw voorlopig werd vastgesteld.

25. De verzoekende partij meent dat de voorlopige vaststelling van 17 oktober 2011 diende voorafgegaan te worden door een nieuwe adviesronde en een nieuwe plenaire vergadering. Deze zienswijze kan niet worden gevolgd.

De plenaire vergadering, en de advisering ter gelegenheid ervan, zijn te situeren in het kader van de procedure van vooroverleg die het begin van de formele besluitvorming, te weten de voorlopige vaststelling van het gemeentelijk RUP voorafgaat. De formele besluitvorming gaat in met de in artikel 2.2.14 VCRO bepaalde voorlopige vaststelling van het ontwerp van gemeentelijk RUP.

Het gegeven dat artikel 2.2.14, § 8, VCRO voorschrijft dat het ontwerp van gemeentelijk RUP vervalt indien het niet definitief wordt vastgesteld binnen de gestelde termijn, maakt niet dat ook de procedure van vooroverleg dient te worden hernomen.

26. Voorts maakt de verzoekende partij niet aannemelijk dat het bestreden RUP uitgaat van een onjuiste voorstelling van de bestaande feitelijke en juridische toestand. De aangevoerde schending van artikel 2.2.2, § 1, 3°, VCRO kan dan ook niet worden aangenomen. De verzoekende partij beweert wel, maar toont niet concreet aan in welke zin de feitelijke, juridische en planologische omstandigheden in de twee jaren die zijn verlopen tussen de eerste en de tweede voorlopige vaststelling, dermate ingrijpend zouden zijn gewijzigd dat hetzelfde ontwerp van gemeentelijk RUP niet opnieuw voorlopig kon worden vastgesteld. Met betrekking tot de gewijzigde Mer-regelgeving, kan verwezen worden naar de bespreking van het elfde middel. Voorts ziet de Raad van State niet in hoe de vaststelling en goedkeuring van het gemeentelijk RUP “Kasteelpark” de aangevoerde schending aannemelijk maakt. In zoverre de verzoekende partij in dit opzicht in haar laatste memorie voor het eerst verwijst naar een nieuwe woonbehoeftestudie, breidt ze haar middel op onontvankelijke wijze uit.

Ten overvloede dient nog te worden vastgesteld dat een gelijkaardig bezwaar van de verzoekende partij betreffende het verval van het voorlopig vastgestelde ontwerp van gemeentelijk RUP door de gemeenteraad in het eerste bestreden besluit als volgt werd weerlegd:

“4. Procedure

De bezwaarindiener gaat er ten onrechte van uit dat de ganse procedure ab initio zou moeten worden hernomen omwille van het verval van het ontwerp van RUP Jachthoornlaan.

De voorlopige vaststelling dd. 17 oktober 2011 zou om die reden onwettig zijn.

Art. 2.2.14., § 8. Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is nochtans duidelijk : ‘Indien het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in §6, vervalt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.’

Dit artikel spreekt over het ontwerp en niet over het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. De adviezen en de plenaire vergadering waar de bezwaarindiener naar verwijst, hebben betrekking op het voorontwerp van RUP Jachthoornlaan. Dit voorontwerp is niet vervallen.

Op basis van het nog niet vervallen voorontwerp en de daarop betrekking hebbende adviezen en plenaire vergadering kon de gemeenteraad op een wettige wijze het ontwerp van RUP Jachthoornlaan voorlopig vaststellen.”

De verzoekende partij betreft de geciteerde beoordeling nergens op concrete wijze bij haar uiteenzetting.

27. Het tiende middel is niet gegrond.

B. Elfde middel

Standpunt van de partijen

28. In een elfde middel wordt de schending aangevoerd “van art. 2.2.14 VCRO, artt. 4.2.5 t.e.m. 4.2.7 van het Decreet houdende Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid van 5 april 1995 en van de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel”.

De verzoekende partij voert aan dat de ingeroepen bepalingen en beginselen vereisen dat uit het tijdens het openbaar onderzoek voorgelegde plandossier moet blijken dat een zorgvuldige en afdoende MER-screening heeft plaatsgevonden. *In casu* dateert het MER-ontheffingsbesluit van 2009 en houdt het derhalve geen rekening met het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (Commissie/België, nr. C-435/09) en de daarop volgende omzendbrief LNE 2011/1 van 22 juli 2011. Nochtans diende de rechtspraak van het Hof van Justitie volgens de verzoekende partij te worden toegepast op het bestreden plan. Het onderzoek zoals vereist in de voormelde omzendbrief is echter niet of niet afdoende gebeurd. De verzoekende partij stelt dat ze dit reeds in haar bezwaarschrift had opgemerkt en dat de dienst Mer naar aanleiding daarvan werd gevraagd een nieuw standpunt in te nemen. Uiteindelijk nam de dienst Mer een

nieuwe beslissing. Deze beslissing dateert echter van na het openbaar onderzoek en werd dan ook niet ter beschikking van het publiek gesteld, zodat het openbaar onderzoek gebrekkig is.

29. De eerste verwerende partij stelt vast dat artikel 2.2.14 VCRO niet bepaalt wat de inhoud moet zijn van het in artikel 2.2.14, § 2, eerste lid, VCRO bedoelde ontwerp van gemeentelijk RUP dat ten behoeve van het te organiseren openbaar onderzoek in het gemeentehuis ter inzage dient te worden gelegd. Zij stelt vast dat de verzoekende partij niet aantoont dat, om volledig te zijn, het aan het openbaar onderzoek onderworpen ontwerp van RUP ook een besluit van de dienst Mer omtrent de MER-screening diende te bevatten.

30. De tweede verwerende partij werpt vooreerst op dat de verzoekende partij geen belang heeft bij het middel, aangezien de nieuwe beslissing van de dienst Mer geen nieuwe gegevens aan het licht bracht, maar een loutere bevestiging vormde van de eerdere beslissing van 22 april 2009.

Ten gronde voert de tweede verwerende partij een gelijkaardig verweer als de eerste verwerende partij. Ze voegt er nog aan toe dat de verzoekende partij evenmin verklaart in welke zin artikel 4.2.7 van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (hierna: DABM) zou zijn geschonden. Alleszins dient te worden vastgesteld dat de verzoekende partij geen verzoek tot openbaarmaking indiende en niet de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur adieerde, zodat vaststaat dat de verzoekende partij zich op dit punt niet tot de Raad van State kan richten.

31. In de memorie van wederantwoord wordt de door de tweede verwerende partij opgeworpen exceptie betwist. De verzoekende partij is van oordeel dat zij wel degelijk over het vereiste belang bij het middel beschikt omdat zij niet met voldoende kennis van zaken een bezwaar heeft kunnen indienen in het kader van het openbaar onderzoek.

In verband met het verweer dat niet zou zijn aangetoond dat, om volledig te zijn, het aan het openbaar onderzoek onderworpen ontwerp van RUP ook een besluit van de dienst Mer omtrent de MER-screening diende te bevatten, argumenteert de verzoekende partij nog dat uit de aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie en de daaropvolgende omzendbrief duidelijk blijkt dat een MER-screening voor de aanname van plannen cruciaal is, en deze dus klaarblijkelijk niet uit het openbaar onderzoek kan worden gehouden.

32. In de laatste memorie haalt de verzoekende partij rechtspraak van de Raad van State aan waaruit zij afleidt dat een nieuw openbaar onderzoek dient te worden georganiseerd in geval van gewijzigde regelgeving. De beslissing van de dienst Mer van 19 april 2012 vormt, na wijziging van de geldende regelgeving, een essentieel gegeven waarvan het publiek kennis diende te kunnen nemen. Ze herhaalt dat uit de in het middel aangevoerde bepalingen en beginselen voortvloeit dat tijdens het openbaar onderzoek alle essentiële informatie raadpleegbaar dient te zijn voor het publiek en voegt eraan toe dat “[d]it principe [...] eveneens Europeesrechtelijk [is] verankerd door de plan-MER-richtlijn 2001/42 en het Verdrag van Aarhus”.

Beoordeling

33. Op 22 april 2009 besliste de dienst Mer dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

In de brief van 19 april 2012 gaat de dienst Mer in op de vraag naar de geldigheid van deze beslissing in het licht van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (Commissie/België, nr. C-435/09) en de daarop volgende omzendbrief LNE 2011/1 van 22 juli 2011.

34. Het wordt niet betwist dat de voormelde brief er gekomen is naar aanleiding van het bezwaarschrift van de verzoekende partij waaruit blijkt

dat zij tijdens het openbaar onderzoek op de hoogte was van het voornoemde arrest van het Hof van Justitie en de voornoemde omzendbrief.

35. Het bezwaar dienaangaande van de verzoekende partij werd door de gemeenteraad in het eerste bestreden besluit als volgt, beantwoord:

“7. MER-ontheffingsbesluit

De gemeenteraad is van oordeel dat het arrest van Hof van Justitie van 24 maart 2011 en de Omzendbrief LNE 2011/1 geen invloed hebben op het MER-ontheffingsbesluit van 22 april 2009.

Het arrest van het Hof van Justitie heeft uitsluitend betrekking op het feit dat Bijlage II bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 categorieën bevat waarvoor een milieubeoordeling enkel verplicht is indien bepaalde drempelwaarden worden overschreden.

Het Hof van Justitie klaagt aldus aan dat bepaalde projecten door de mazen van het net glijpen terwijl er wel aanzienlijke milieueffecten aan verbonden zijn.

Het arrest doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om plannen die in beginsel MER-plichtig zijn, te onderwerpen aan een onderzoek tot milieueffectenrapportage dat kan leiden tot een ‘ontheffing’ van de MER-plicht indien het plan of programma het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal gebied.

In de Omzendbrief LNE 2011/1 wordt bevestigd dat het onderzoek tot milieueffectrapportage nog steeds mogelijk is.

‘Voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die het kader kunnen vormen voor vergunningen voor projecten die onder het toepassingsgebied van deze omzendbrief vallen, kan nog steeds een onderzoek tot milieueffectrapportage uitgevoerd worden. Dit is concreet het geval als het ruimtelijk uitvoeringsplan het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau of een kleine wijziging inhoudt.’

Het RUP Jachthoornlaan bepaalt het gebruik van een klein gebied op lokaal niveau.

De dienst MER heeft dit formeel bevestigd :

[...]

De dienst MER stelt uitdrukkelijk dat het RUP ‘een klein gebied op lokaal niveau betreft’ en derhalve overeenkomstig art. 4.2.3., § 3 Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid kan worden vrijgesteld van de MER-plicht.”

In de uiteenzetting van het middel gaat de verzoekende partij niet in op het voormelde antwoord van de gemeenteraad.

36. In de gegeven omstandigheden blijkt niet welk belang de verzoekende partij er bij zou hebben dat de brief, die steunt op gegevens die zij

zelf tijdens het openbaar onderzoek heeft aangebracht, tijdens het openbaar onderzoek ter inzage zou zijn gelegd.

37. Het elfde middel wordt verworpen.

C. Dertiende middel

Standpunt van de partijen

38. De verzoekende partij leidt een dertiende middel af uit “de schending van art. 1.3.3, § 5, VCRO, art. 3., § 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 tot vaststelling van een deontologische code voor de leden van de Vlaamse, provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening, art. 8, 9 en 10 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 mei 2000 tot vaststelling van nadere regels voor de samenstelling, de organisatie en de werkwijze van de provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening, art. 6, lid 2 en 8 van het Huishoudelijk Reglement van de GECORO Schilde en van art. 9 van het Decreet van 18 mei 1999 houdende de Organisatie van de Ruimtelijke Ordening”.

De verzoekende partij voert aan dat Hugo Pas, effectief lid van de Gecoro, aanwezig was tijdens de vergadering van 8 maart 2012, niettegenstaande het feit dat hij tijdens het openbaar onderzoek op de website www.redhofterlinden.be zijn steun heeft betuigd aan het gemeentelijk RUP Jachthoornlaan. Nochtans volgt uit de ingeroepen bepalingen dat een lid van de Gecoro zich moet onthouden van deelname aan de vergadering waarin een beslissing wordt genomen over een onderwerp waarbij hij een persoonlijk belang heeft dat van die aard is dat hij geacht moet worden niet meer op een objectieve wijze te kunnen oordelen. Bij gebrek aan notulen van de bewuste vergadering van de Gecoro, leidt de verzoekende partij uit de gegevens vermeld op het ondertekende presentieformulier af dat Hugo Pas effectief aanwezig was tijdens de bespreking, de beraadslaging en de stemming over het bestreden gemeentelijk RUP. De verzoekende partij wijst in dat verband op artikel 8 van het

huishoudelijk reglement van de Gecoro. Die bepaling schrijft voor dat notulen worden opgemaakt waarin melding wordt gemaakt van wie aanwezig was van de leden en de plaatsvervangende leden, uitgenodigde deskundigen, de vertegenwoordigers uit elke politieke fractie in de gemeenteraad, de secretaris en de persoon of ambtenaar die de secretaris bijstaat, tevens of al dan niet publiek werd vergaderd. De notulen vermelden de resultaten van de stemmingen en geven daarbij eveneens een weerslag van de minderheidsstandpunten. Volgens de verzoekende partij bestaan deze notulen niet. Voor zover deze notulen tijdens de procedure alsnog ter beschikking zouden worden gesteld, maakt ze voorbehoud om hierover standpunt in te nemen. Volgens de verzoekende partij is de steunbetuiging duidelijk een concreet gegeven dat redelijke twijfel kan doen ontstaan over de onpartijdigheid van Hugo Pas. Het was voor Hugo Pas immers niet mogelijk om onbevangen het bezwaarschrift van de verzoekende partij te beoordelen, te bespreken, erover te beraadslagen en erover te stemmen, nu hij zich tijdens het openbaar onderzoek reeds publiek en formeel akkoord had verklaard met het gemeentelijk RUP. Hij had zich dan ook moeten onthouden van deelname aan de vergadering, de beraadslaging, de bespreking en de stemming. Uit geen enkel stuk blijkt dat dit het geval was.

Daarnaast stelt de verzoekende partij ook vast dat tijdens de vergadering van de Gecoro twee politieke waarnemers, namelijk Paul Aerts en Marianne Van Alphen, en plaatsvervangend Gecoro-lid Hugo Westdorp aanwezig waren. Nergens wordt vermeld dat deze personen de vergadering op enig ogenblik hebben verlaten, zodat moet worden verondersteld dat zij de volledige vergadering, met inbegrip van de bespreking, de beraadslaging en de stemming, hebben bijgewoond. Nochtans bepaalt artikel 8, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000 ‘tot vaststelling van nadere regels voor de samenstelling, de organisatie en de werkwijze van de provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening’ (hierna: het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000) dat vertegenwoordigers uit politieke fracties in ieder geval niet kunnen deelnemen aan de beraadslaging over het advies en de stemming erover. Artikel 6, tweede lid, van het huishoudelijk reglement van de Gecoro bevat een gelijkaardige bepaling en voegt daar voor de

plaatsvervangende leden nog aan toe dat ook zij niet aanwezig mogen zijn bij de beraadslaging en de stemming.

De aanwezigheid van effectief lid Hugo Pas, van de politieke waarnemers Paul Aerts en Marianne Van Alphen, en van plaatsvervangend lid Hugo Westdorp tijdens de vergadering van de Gecoro, en dus de aangenomen aanwezigheid tijdens de bespreking, beraadslaging en stemming, leidt volgens de verzoekende partij tot de onwettigheid van het advies van de Gecoro, en tot de onwettigheid van de bestreden beslissingen.

39. De eerste verwerende partij stelt dat ze niet inziet hoe de “steunbetuiging” via een weblink, “tesamen met nog 6.254 andere personen” en “los van enig persoonlijk belang”, redelijke twijfel kan doen ontstaan over de onpartijdigheid van de betrokken persoon. Overigens blijkt uit het verslag van de Gecoro duidelijk dat enkel en alleen akte werd genomen van de steunbetuiging en het grote aantal personen die zich via deze website hebben gemeld. Verder wordt hier inhoudelijk niet op ingegaan.

Voorts merkt de eerste verwerende partij op dat het feit dat geen notulen voorhanden zijn van de vergadering van de Gecoro geen uitstaans heeft met de wettige totstandkoming van het bestreden gemeentelijk RUP.

40. De tweede verwerende partij merkt op dat de zogenaamde “steunbetuiging” door Hugo Pas niet werd ondertekend, en er bijgevolg geenszins zekerheid kan bestaan over de vraag of Hugo Pas zelf zijn steun aan het bestreden gemeentelijk RUP betuigde.

Ondergeschikt voert ook de tweede verwerende partij aan dat bezwaarlijk kan worden ingezien hoe de zogenaamde steunbetuiging, los van enig persoonlijk belang, redelijke twijfel kan doen ontstaan over de onpartijdigheid van deze persoon. De verzoekende partij brengt geen enkel bewijs bij van de persoonlijke betrokkenheid van Hugo Pas bij het gemeentelijk RUP.

Verder merkt ook de tweede verwerende partij op dat de Gecoro geen inhoudelijke gevolgen heeft verbonden aan de steunbetuiging. Uit het feit dat de Gecoro louter akte heeft genomen van de steunbetuiging, moet volgens de tweede verwerende partij ook worden afgeleid dat de leden van de Gecoro, daarin begrepen Hugo Pas zelf, over het hoofd zagen dat de naam van Hugo Pas op de lijst voorkwam en er bijgevolg geen reden was voor Hugo Pas om de vergadering te verlaten. Het gaat immers om 6.255 “steunbetuigingen”, opgelijst in een Excel-lijst van 122 pagina’s. Van geen redelijk mens kan verwacht worden dat een dergelijk document moet worden doorgenomen om na te gaan of in de lijst niet “toevallig” namen van de leden van de Gecoro zouden zijn vermeld.

Net als de eerste verwerende partij werpt ook de tweede verwerende partij op dat de verwijzing van de verzoekende partij naar het huishoudelijk reglement van de Gecoro niet tot de vernietiging van het RUP kan leiden. Het feit dat geen notulen voorhanden zijn van de vergadering van de Gecoro van 8 maart 2012 heeft geen uitstaans met de wettige totstandkoming van het bestreden gemeentelijk RUP.

De tweede verwerende partij stelt voorts vast dat de verzoekende partij niet bewijst dat de twee genoemde politieke vertegenwoordigers ook effectief hebben deelgenomen aan de beraadslaging en de stemming. De argumentatie daaromtrent berust dan ook op een veronderstelling. Uit het verslag van de Gecoro moet integendeel worden afgeleid dat enkel de Gecoro beraadslaagd en gestemd heeft.

Er wordt bovendien niet beweerd dat de materiële motiveringsplicht zou zijn geschonden.

Ten slotte werpt de tweede verwerende partij op dat de gemeenteraad louter akte heeft genomen van het gunstige advies van de Gecoro. De gemeenteraad nam een gunstige beslissing op grond van een eigen motivering. Het advies van de Gecoro vormt dan ook niet de basis voor het eerste

bestreden besluit. Een eventuele onwettigheid op vlak van de samenstelling van de Gecoro werd dan ook geremedieerd doordat het definitieve vaststellingsbesluit een eigen motivering bevat.

41. Naast een herhaling van wat reeds in het verzoekschrift werd uiteengezet, merkt de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord nog op dat op Gecoro-lid Hugo Pas hoe dan ook de rechtsplicht rustte om een bezwaar te uiten, mocht het inderdaad zo zijn dat zijn naam onterecht zou zijn vermeld op de lijst van steunbetuigingen. Er dient te worden vastgesteld dat niet wordt betwist dat Hugo Pas expliciet zijn steun heeft betuigd aan het gemeentelijk RUP.

In reactie op de opmerking van de tweede verwerende partij dat de verzoekende partij niet bewijst dat de twee genoemde politieke vertegenwoordigers ook effectief hebben deelgenomen aan de beraadslaging en de stemming, stelt de verzoekende partij dat uit het presentieformulier zonder twijfel blijkt dat beide politieke vertegenwoordigers de vergadering niet hebben verlaten.

42. De verwerende partijen dienen elk een uitgebreide laatste memorie in. Daarin herinneren ze er nogmaals aan dat de betrokken “steunbetuiging” niet werd ondertekend. Om het even wie kan zich online voordoen als Hugo Pas. Een dergelijke vermelding op een petitielijst komt dan ook niet in aanmerking als bewijs van enig persoonlijk belang. De verwerende partijen verwijzen dienaangaande naar de regels van het burgerlijk recht en doen gelden dat deze ook in het kader van het objectief contentieux door de Raad van State dienen te worden toegepast. Zonder handtekening of enig bewijs van goedkeuring van welke aard ook impliceert de vermelding van de naam van Hugo Pas op de betrokken lijst niet dat Hugo Pas zich bij de petitie heeft aangesloten en de inhoud ervan goedkeurt. De verwerende partijen merken ook op dat Hugo Pas 79 jaar oud is, dat hij in de Gecoro van de gemeente Schilde zetelde als vertegenwoordiger voor de maatschappelijke geleding cultuur en dat hij geen gronden bezit die gelegen zijn in het plangebied. Zijn woonplaats is op nagenoeg

3 kilometer van de dichtste grens van het plangebied gelegen. Uit het geheel van de gegevens kan dan ook niet afdoende worden afgeleid dat er in hoofde van Hugo Pas een persoonlijk belang kan zijn ontstaan. Als niet kan worden bewezen dat Hugo Pas zijn steun betuigde en op enigerlei andere wijze een persoonlijk of rechtstreeks belang heeft, is de enige logische en juridische gevolgtrekking dat Hugo Pas als effectief lid op de vergadering aanwezig mocht zijn en kon deelnemen aan de beraadslaging en de stemming over het advies.

In ondergeschikte orde voeren de verwerende partijen aan dat de aanwezigheid van de naam van Hugo Pas “op een niet persoonlijk ondertekende petitielijst samen met 6.254 personen” niet van aard is het persoonlijk belang van Hugo Pas te kunnen aantonen of te kunnen aantonen dat de Gecoro als collegiaal orgaan geen onafhankelijk advies meer zou hebben kunnen uitbrengen. Ze verwijzen ter ondersteuning van hun stelling naar de parlementaire voorbereiding van het decreet van 27 maart 2009 ‘tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid’ (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-2009, nr. 2011/1, 28). De verwerende partijen merken onder meer op dat de samenstelling van de Gecoro erop gericht is de verschillende maatschappelijke groeperingen en de verschillende visies te vertegenwoordigen, zodat bepaalde leden per definitie vanuit een bepaalde ooghoek naar ruimtelijke initiatieven kijken. Het onpartijdigheidsbeginsel kan dan ook niet zo worden begrepen dat de leden van de Gecoro los van de invloedssferen van hun achterban moeten handelen. Er kan niet worden aangenomen dat het belang van Hugo Pas bij de vaststelling van het gemeentelijk RUP persoonlijk van aard is, te onderscheiden van het collectief belang dat iedere inwoner van Schilde heeft bij het behoud van het bestaande groen in de gemeente. Overigens werd het advies van 8 maart 2012 gedragen door alle leden met eenparigheid van stemmen en werden geen minderheidsstandpunten aangenomen. Aangezien de Gecoro beslist bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden, kan niet worden begrepen hoe de stem van één enkele persoon een invloed zou kunnen hebben gehad op de conclusie van het advies van de Gecoro.

De eerste verwerende partij doet in haar laatste memorie verder nog gelden dat het net de bedoeling is dat de verschillende leden van de Gecoro een eigen visie hebben. Het louter verkondigen van deze visie kan dan ook bezwaarlijk als foutief aangemerkt worden. Er anders over oordelen, zou het recht van vrije meningsuiting in het gedrang brengen. Indien de Raad van State de aangehaalde artikelen geschonden acht, verzoekt ze de volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen:

“Houdt artikel 1.3.3. § 5 VCRO een schending in van artikel 19 van de Grondwet, artikel 10 van het EVRM en artikel 19 van het BUPO, in zoverre dat het voorafgaandelijk aan de vergaderingen van de GECORO verkondigen van een mening omtrent een welbepaald dossier dat nog behandeld dient te worden, als persoonlijk belang beschouwd dient te worden en verhindert dat het desbetreffende lid van de GECORO deelneemt aan de bespreking en stemming?”

Voorts betwisten de verwerende partijen formeel dat de bedoelde politieke vertegenwoordigers ook bij de beraadslaging en de stemming over het advies van de Gecoro aanwezig waren. Op het presentieblad staat bij deze politieke waarnemers geen cijfer vermeld, terwijl voor de leden telkens het cijfer 1 of 2 aangegeven staat, waarbij 1 slaat op de beraadslaging en stemming van het advies over het gemeentelijk RUP “zonevreemde woningen” en 2 op de beraadslaging en stemming van het advies over het gemeentelijk RUP “Jachthoornlaan”. Uit beide adviezen kan niet blijken dat andere personen dan leden van de Gecoro zouden hebben beraadslaagd en gestemd. In het advies over het RUP “zonevreemde woningen” worden de tussen de Gecoro-leden gerezen meerderheids- en minderheidsstandpunten opgenomen met vermelding van het ledenaantal. De bewering van de verzoekende partij dat de politieke waarnemers en de plaatsvervanger alle agendapunten, waaronder de stemming, gevolgd hebben, vindt nergens neerslag. Tevens betwisten de verwerende partijen dat het aangehaalde huishoudelijk reglement van toepassing zou zijn, aangezien dit niet werd vastgesteld door de Gecoro in de huidige samenstelling. Evenmin werd dit reglement goedgekeurd door de gemeenteraad. Uit geen enkele bepaling kan worden afgeleid dat het gebrek aan een goedgekeurd huishoudelijk reglement de wettigheid van de adviezen van de Gecoro kan aantasten. Bij gebrek aan een

vastgesteld en goedgekeurd huishoudelijk reglement kan de schending ervan ook niet met goed gevolg worden ingeroepen.

43. In de laatste memorie doet de verzoekende partij onder meer nog gelden dat de Gecoro zelf verantwoordelijk is om na te gaan of er al dan niet sprake kon zijn van enige mogelijke vorm van partijdigheid. De Gecoro heeft echter op geen enkel moment enige opmerking gemaakt over de vermelding van de naam van Hugo Pas op de petitielijst, maar heeft integendeel zonder voorbehoud akte genomen van deze lijst. Indien de Gecoro haar onderzoek correct had gevoerd, had zij moeten vaststellen dat Hugo Pas niet aanwezig mocht zijn op de vergadering. De door de verwerende partijen bijgebrachte gegevens met betrekking tot de leeftijd van Hugo Pas, zijn woonplaats en het feit dat hij voor de cultuurraad in de Gecoro zetelde, doen volgens de verzoekende partij niets af aan de duidelijke vaststelling dat Hugo Pas zijn steun betuigde aan het plan waarover de Gecoro advies moest uitbrengen en dat noch de Gecoro, noch de gemeenteraad of de deputatie hierover enig voorbehoud hebben gemaakt.

De verzoekende partij merkt voorts op dat in het advies van de Gecoro “een afzonderlijk hoofdstuk” werd gewijd aan de steunbetuiging en dat “de hoeveelheid steunbetuigingen” mee werd opgenomen in de conclusie. De waarde die de Gecoro aan deze petitie heeft gehecht kan volgens de verzoekende partij dan ook niet ontkend worden. Ook de eerste verwerende partij zelf maakt uitdrukkelijk melding van deze petitie, zonder enige reserve voor wat betreft de vermelding van de naam van het betrokken lid van de Gecoro.

De verzoekende partij doet tevens gelden dat elk lid van de Gecoro dient op te treden ter bevordering van een adequate ruimtelijke ordening en dus niet eerder, zoals de verwerende partijen voorhouden, als vertegenwoordiger van specifieke belangen. De leden van de Gecoro kunnen zich dan ook niet verschuilen achter maatschappelijke groeperingen, eerder dan de ruimtelijke waarden te laten primeren.

Ook de aanwezigheid van de politieke vertegenwoordigers doet afbreuk aan de onpartijdigheid van de Gecoro. Er wordt geen enkel bewijs bijgebracht dat zij niet bij de beraadslaging en de stemming aanwezig waren, zodat ook hier de bestaande twijfel omtrent de onpartijdigheid niet wordt weggenomen. Het wordt niet betwist dat het betrokken huishoudelijk reglement tot op heden niet is afgeschaft, zodat het van toepassing was op het betrokken advies van de Gecoro. Bovendien is een Gecoro wettelijk verplicht om een huishoudelijk reglement te hebben, bij gebrek waaraan het advies hoe dan ook onwettig zou zijn.

Ten slotte zet de verzoekende partij uiteen dat het verzoek tot prejudiciële vraagstelling onontvankelijk en ongegrond is.

Beoordeling

Eerste onderdeel

44. Artikel 2.2.14, § 5, VCRO bepaalt :

“De gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt binnen negentig dagen na het einde van het openbaar onderzoek gemotiveerd advies uit bij de gemeenteraad. Dat advies bevat de integrale adviezen van de deputatie en het departement. Op hetzelfde ogenblik bezorgt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening het college van burgemeester en schepenen de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren.

Wanneer de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening geen advies heeft verleend binnen de gestelde termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. In dat geval bezorgt ze onmiddellijk de gebundelde adviezen, opmerkingen en bezwaren aan de gemeenteraad.”

45. In een eerste onderdeel van het middel viseert de verzoekende partij het feit dat tijdens de beraadslaging en de stemming van de Gecoro over het bestreden gemeentelijk RUP Gecoro-lid Hugo Pas aanwezig was, die eerder *online* zijn steun had betuigd ten aanzien van dat RUP.

46. Met de verzoekende partij dient te worden vastgesteld dat de naam van Gecoro-lid Hugo Pas voorkomt op de lijst met namen van personen die op de website www.redhofterlinden.be hun steun hebben betuigd en akkoord zijn gegaan met de volgende tekst:

“Ik wens mijn volledige steun toe te zeggen, in het kader van het lopend openbaar onderzoek, aan dit ruimtelijk uitvoeringsplan dat elke vorm van bebouwing in het Bos Hof ter Linden verbiedt.

Het Bos Hof ter Linden is een unieke biotoop voor plant en dier en één van de laatste groene longen van 's-Gravenwezel. Dit bos moet absoluut behouden blijven in zijn huidige groene staat.”

De voormelde lijst met namen werd ingediend tijdens het openbaar onderzoek.

47. In haar advies van 8 maart 2012 heeft de Gecoro “akte [genomen] van de inhoud van de steunbetuiging en het relatief grote aantal (6255) personen die zich via de website hebben geuit als voorstander van het RUP”. In haar conclusie merkt de Gecoro op dat er binnen de gemeente een groot draagvlak is voor het bestreden gemeentelijk RUP “[g]elet op de hoeveelheid steunbetuiging en het beperkt aantal bezwaren”.

48. Het ingeroepen artikel 9 van het decreet van 18 mei 1999 ‘houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening’ concordeert met artikel 1.3.3 VCRO.

Met betrekking tot de deontologische regeling voor de leden van de commissies voor ruimtelijke ordening wordt er in de parlementaire voorbereiding van artikel 1.3.3 VCRO aan herinnerd dat “[h]et [...] steeds de bedoeling van de decreetgever [is] geweest om de Vlacoro, de Procoro's en de Gecoro's pluriform en multidisciplinair samen te stellen, in het kader van een zo ruim mogelijke expertise en een zo groot mogelijk maatschappelijk draagvlak” (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-2009, nr. 2011/1, 28). Om die reden zijn weinig onverenigbaarheden ingeschreven. Om het probleem van eventuele belangenverstrengeling van de baan te helpen, “zonder terug te komen op de oorspronkelijke filosofie”, bepaalt artikel 1.3.3, § 5, VCRO wat volgt:

“Het is voor een lid van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening verboden deel te nemen aan de bespreking en de stemming over aangelegenheden waarin hij een rechtstreeks belang heeft, hetzij persoonlijk, hetzij als gelastigde, of waarbij de echtgenoot, of bloed- of aanverwanten tot en met de tweede graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben.

Voor de toepassing van het eerste lid worden personen die wettelijk samenwonen, met echtgenoten gelijkgesteld.”

In de parlementaire voorbereiding wordt verduidelijkt dat het moet gaan om een rechtstreeks, actueel, persoonlijk of individueel en materieel of in geld waardeerbaar belang (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-2009, nr. 2011/1, 28-29).

Artikel 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000 bevat een gelijkaardige bepaling:

“Het lid dat een persoonlijk belang heeft bij een besproken onderwerp, mag noch de bespreking ervan, noch de beraadslaging over het advies van de commissie en de stemming erover bijwonen.”

49. Artikel 1.3.4 VCRO voorziet in de opmaak, door de Vlaamse regering, van een deontologische code voor de leden van de Vlacoro, de Procoro's en de Gecoro's waarin “ruimtelijke waarden” moeten worden geformuleerd, “die er aan herinneren dat elk lid in de schoot van de Vlacoro, een Procoro of een Gecoro optreedt ‘als commissielid’ ter bevordering van een adequate ruimtelijke ordening, eerder dan als een vertegenwoordiger van specifieke belangen of belangengroepen” (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-2009, nr. 2011/1, 30).

Bij besluit van 3 juli 2009 heeft de Vlaamse regering de deontologische code voor de leden van de Vlaamse, provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening (hierna: de deontologische code) vastgesteld. Artikel 2, § 1, van de deontologische code bepaalt dat de leden van de commissies voor ruimtelijke ordening bij de uitoefening van hun mandaat steeds het algemeen belang voor ogen houden en de opdrachtverklaring voor de ruimtelijke ordening, zoals verwoord in artikel 1.1.4 VCRO onderschrijven.

50. Specifiek voor de Gecoro heeft de decreetgever geopteerd voor een samenstelling uit deskundigen inzake ruimtelijke ordening enerzijds en uit vertegenwoordigers van de voornaamste maatschappelijke geledingen binnen de gemeente anderzijds. Hugo Pas zetelde destijds in de Gecoro van de gemeente Schilde als lid van de maatschappelijke geleding cultuur.

Aangaande de leden die zetelen als vertegenwoordiger van maatschappelijke belangengroepen, bepaalt artikel 2, § 4, van de deontologische code wat volgt:

“De leden die zetelen als vertegenwoordiger van maatschappelijke belangengroepen, kunnen een standpunt aanbrengen en beargumenteren dat aangehouden wordt door de betrokken maatschappelijke belangengroep. De commissies ruimtelijke ordening zijn evenwel niet bedoeld als een forum dat enkel dient om het standpunt van een belangengroep of vereniging te vertolken. De betrokken leden streven er dan ook naar om het belang dat verdedigd wordt door een maatschappelijke belangengroep te overstijgen en mee te werken aan adviezen die gericht zijn op het algemeen belang en de geciteerde doelstelling van de ruimtelijke ordening.”

51. In artikel 3, § 1, van de deontologische code wordt het verbod op belangenvermenging, zoals onder meer vastgesteld in artikel 1.3.3, § 5, VCRO, herhaald. Artikel 3, § 2, van de deontologische code stelt wat volgt:

“Een lid hoeft zich niet te onthouden van de bespreking, beraadslaging en eventuele stemming van een aangelegenheid indien er slechts sprake is van een collectief belang dat het betrokken lid deelt met een reeks andere rechtsonderhorigen. Zo is er geen verboden belangenvermenging in hoofde van leden die inwoner zijn van een gemeente op het ogenblik dat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt besproken. Er is evenmin belangenvermenging in hoofde van een lid dat bijvoorbeeld woonachtig is binnen de perimeter van een ontwerpplan indien het behandelde plan geen specifieke voor- of nadelen oplevert voor het betrokken lid (bijvoorbeeld wat betreft patrimoniale belangen).”

52. Uit het verslag van de vergadering van de Gecoro van de gemeente Schilde van 8 maart 2012 blijkt duidelijk dat de Gecoro kennis heeft genomen van de steunbetuiging en de bijhorende lijst met namen van personen die deze steunbetuiging hebben onderschreven. Met de verwerende partijen dient te worden vastgesteld dat deze steunbetuiging geen blijk geeft van enig

rechtstreeks, persoonlijk belang in hoofde van Hugo Pas in de zin van artikel 1.3.3, § 5, VCRO of artikel 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000, maar dat deze steunbetuiging ertoe beperkt is uiting te geven aan een bekommernis tot behoud van het groen binnen de gemeente. Ook de Raad van State ziet niet in hoe dergelijke steunbetuiging zou verhinderen dat het betrokken lid bij de uitoefening van zijn mandaat het algemeen belang voor ogen houdt en dat het uitgebrachte advies gericht is op de doelstelling van de ruimtelijke ordening, zoals verwoord in artikel 1.1.4 VCRO.

53. Het eerste onderdeel van het middel is niet gegrond.

Tweede onderdeel

54. Artikel 8, tweede en derde lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000 bepaalt wat volgt:

“De commissie nodigt voor elke vergadering een vertegenwoordiger uit van elke politieke fractie in de provincieraad, respectievelijk de gemeenteraad. Deze personen kunnen de toelichtingen bijwonen en deelnemen aan een eventuele bespreking van het onderwerp, maar mogen de beraadslaging over het advies van de commissie en de stemming erover niet bijwonen, tenzij die delen van de vergadering openbaar worden gehouden met toepassing van het derde lid. Zij kunnen in ieder geval niet deelnemen aan die beraadslaging over het advies en de stemming erover.

De commissie kan, onverminderd de wettelijke regels inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, beslissen dat een vergadering geheel of gedeeltelijk openbaar wordt gehouden. In dat geval mogen evenwel de niet-leden, andere dan de personen die zijn uitgenodigd voor een toelichting en de vertegenwoordigers van de politieke fracties, niet deelnemen aan de besprekingen, noch aan de beraadslaging over het advies en de stemming erover.”

55. De verzoekende partij voert aan dat niet blijkt dat de twee politieke waarnemers, Paul Aerts en Marianne Van Alphen, en het plaatsvervangend Gecoro-lid Hugo Westdorp, die blijkens het ondertekende presentieblad op de vergadering van de Gecoro van 8 maart 2012 aanwezig waren, de vergadering voorafgaand aan de beraadslaging en stemming hebben

verlaten, zodat moet worden aangenomen dat zij de volledige vergadering hebben bijgewoond.

56. In hun laatste memories betwisten de verwerende partijen de aanwezigheid van de voormelde personen bij de beraadslaging en de stemming formeel. Zij menen dat de bewijslast dienaangaande bij de verzoekende partij ligt.

57. Beslissingen van een collegiaal orgaan worden bewezen door een vermelding in de notulen van de vergadering. De notulen vormen het enig mogelijke bewijs om de samenstelling van het orgaan dat de beslissing genomen heeft te achterhalen en om de naleving van de wettelijke vormvereisten te toetsen. Met de notulen moet het bestuur kunnen aantonen dat het besluitvormingsproces correct verlopen is.

58. Niettegenstaande het feit dat zowel de verzoekende partij als de auditeur in zijn verslag het belang van de notulen als bewijs ter zake hebben benadrukt, laten de verwerende partijen na de notulen van de vergadering van 8 maart 2012 voor te leggen.

De verwerende partijen betwisten de verplichting tot notuleren en stellen dat de Gecoro van de gemeente Schilde niet over een vastgesteld en goedgekeurd huishoudelijk reglement beschikt.

59. Artikel 1.3.3, § 8, VCRO bepaalt dat de Gecoro haar huishoudelijk reglement opstelt en dat dit reglement en zijn wijzigingen ter goedkeuring aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Artikel 10 van het besluit van 19 mei 2000 bepaalt in verband met dit huishoudelijk reglement het volgende:

“De commissie neemt haar huishoudelijk reglement met eenparigheid van stemmen aan. Het kan ook slechts met eenparigheid van stemmen gewijzigd worden.

Het huishoudelijk reglement regelt minstens :

1° de wijze van agenderen met inbegrip van de mogelijkheid van leden om onderwerpen te laten agenderen;

2° de wijze van uitnodigen met inbegrip van de minimumtermijn die gerespecteerd moet worden;

3° op welke manier leden vóór de vergadering kennis krijgen of kunnen nemen van documenten die relevant zijn voor de onderwerpen die op de vergadering behandeld worden;

4° de wijze van notuleren;

5° de wijze van formuleren van de adviezen met inbegrip van minderheidsstandpunten;

6° de oprichting en werking van interne werkgroepen.”

60. Het huishoudelijk reglement en de daarin voorziene wijze van notuleren moeten de controle op het correcte verloop van de werkzaamheden van de Gecoro mogelijk maken. Nu de verwerende partijen nalaten deze stukken bij te brengen, ligt er geen bewijs voor van hun stelling dat de bedoelde politieke waarnemers en het plaatsvervangend lid de vergadering hebben verlaten op het ogenblik van de beraadslaging en stemming.

Noch de cijfervermelding achter de namen van de aanwezige leden op het presentieblad, noch de eventuele achteraf opgestelde verklaringen van de leden van de Gecoro, kunnen de afwezigheid goedmaken.

Uit het voorgaande volgt dat niet kan worden vastgesteld dat het advies van de Gecoro van 8 maart 2012 op regelmatige wijze is tot stand gekomen.

61. Rest de vraag of dit de wettigheid van de bestreden besluiten aantast.

62. De verplichting om het ontwerp van gemeentelijk RUP aan een openbaar onderzoek te onderwerpen en de resultaten ervan voor advies aan de Gecoro voor te leggen, brengt met zich mee dat de Gecoro in de eerste plaats, zo niet alleszins de gemeenteraad, kennis moet nemen van de tijdens het openbaar onderzoek op regelmatige wijze geformuleerde en met de ruimtelijke ordening verband houdende bezwaren en opmerkingen, en deze moet onderzoeken en beoordelen. De redenen waarom de gemaakte bezwaren en opmerkingen al dan

niet worden bijgetreden, moeten blijken, zo niet uit de beslissing zelf dan minstens uit de stukken van het dossier. Deze redenen moeten afdoende zijn.

Aan de verplichting om de tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaren te onderzoeken en te beantwoorden is voldaan, nu het eerste bestreden besluit een eigen motivering bevat waarin de verzoekende partij een antwoord op haar bezwaar kan vinden. De verzoekende partij voert niet aan dat deze motivering niet afdoende zou zijn, noch dat de overheid bij gebrek aan een regelmatig advies van de Gecoro niet naar behoren zou zijn geïnformeerd.

Derhalve wordt de wettigheid van de bestreden besluiten niet in het gedrang gebracht doordat niet de regelmatigheid van het advies van de Gecoro vaststaat.

63. Het tweede onderdeel is ongegrond.

64. Het dertiende middel is in zijn geheel ongegrond.

65. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat heeft zijn op grond van artikel 12 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’ opgemaakte verslag over de zaak beperkt tot het onderzoek van het tiende, elfde en dertiende middel. Het is noodzakelijk voor de oplossing van het geschil dat de zaak verder door een lid van het auditoraat wordt onderzocht en dat daarover verslag wordt uitgebracht.

BESLISSING

1. De Raad van State heropent het debat.

2. De Raad van State gelast het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat met het aanvullend onderzoek.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van eenentwintig oktober 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Johan Lust